

A *Recipe* for a stronger

5th Congress Zagreb 6-7 November 2019

#StrongerEFFAT

Točka 9B

EFFAT

EFFAT-ov akcijski plan za 2020. – 2021.

A. Uvod / Snažniji EFFAT

B. EFFAT-ovi prioriteti

- 1. Organiziraj, bori se, pobijedi: recept za snažniji EFFAT**
- 2. Kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog**
- 3. Održive politike za više pravednijih poslova**

C. Sektorski prioriteti

- 1. EFFAT-ov sektor poljoprivrede**
- 2. EFFAT-ov sektor prehrane-pića-duhanske industrije**
- 3. EFFAT-ov sektor turizma**

A) Uvod: Snažni EFFAT

Kao organizacija koja predstavlja 115 sindikata iz 38 europskih država, Europska federacija sindikata u sektorima prehrane, poljoprivrede i turizma (EFFAT) očito je važan dionik na europskoj razini, braneći interesne ne samo svojih 1,2 milijuna članova, nego i 25 milijuna radnika u sektorima poljoprivrede, prehrane, pića i duhanske industrije, putem akcija, zagovaranja i kolektivnog pregovaranja. Preko EFFAT-a, sindikati iz sjeverne, središnje i južne Europe udružuju svoje snage kako bi ojačali svoje organizacije i povećali svoju sposobnost zastupanja svojih članova.

EFFAT se nalazi na križanju. EFFAT i njegovi sindikati članice trenutno su suočeni s brojnim izazovima nastalima uvođenjem novih tehnologija, klimatskim promjenama, neoliberalnim politikama, rastom nacionalizma i pohlepnog kapitalizma, koji su svi prijetnja radnicima u cijeloj Europi. Na Petom EFFAT-ovom kongresu u Zagrebu poduzimaju se važni koraci kako bi se izgradio snažniji EFFAT usvajanjem nove organizacijske strukture, izborom novog vodstva, i još važnije, postavljanjem jasnih političkih prioriteta, strategija i akcija kojima će se odgovoriti na glavne izazove koji su pred nama. Također, EFFAT je poduzeo određene mjere kako bi osigurao da njegove strukture, vodstvo i akcije obuhvaćaju ravnopravnu zastupljenost svih njegovih članova iz različitih sektora i dijelova Europe.

Akcijski plan postavlja aktivnosti koje se EFFAT obvezuje poduzeti zajedno sa svojim sindikatima članicama u svim sektorima tijekom sljedećih nekoliko godina (2020. – 2021.). Štoviše, sektorski prioriteti, koje je svaki EFFAT-ov sektor za se kreirao, a u skladu s EFFAT-ovim političkim okvirom, uključeni su u ovaj dokument.

Akcijski plan temelji se na EFFAT-ovom političkom okviru za razdoblje od 2020. do 2024. i stavlja težište na tri glavna prioriteta:

1. Jačanje snage sindikata i solidarnosti
2. Poboljšanje radničkih prava i uvjeta rada kolektivnim pregovaranjem
3. Rad na postizanju uspostavljanja pravedne i održive Europe od polja do stola.

Ovaj Akcijski plan za cilj ima voditi EFFAT i njegove sindikate članice prema pronalasku novih načina rasta i revitalizacije europskog sindikalnog pokreta da bi više radnika imalo koristi od snažnih sindikata, kolektivnog pregovaranja i zagovaranja na razini EU-a. EFFAT-ovo tajništvo, zajedno s EFFAT-ovim izvršnim odborom, nastavit će raditi na provedbi akcijskog plana uz blisku suradnju sa sindikatima članicama. Ako želimo biti uspješni u ostvarivanju naše misije, moramo moći govoriti jednim glasom i provoditi te aktivnosti na nacionalnoj razini. Konačno, EFFAT-ov izvršni odbor integrira ove prioritete u svoj rad nadzorom i evaluacijom provedbe ovog Akcijskog plana.

Ovo je ambiciozan plan rada, ali to je ono što trebamo kako bismo se mogli uspješno suočavati s komplikiranim izazovima našeg vremena. EFFAT ima ogroman potencijal koji je poduprijet energijom, doprinosima i znanjem naših sindikata članica i članova u cijeloj Europi. Zato je Tajništvo potpuno uvjereni da ćemo moći ispuniti naše preuzete obveze.

Snažni sindikati svakodnevno stvaraju poboljšanja za svoje članove i sve radnike. Prava i prednosti nikada ne treba uzimati zdravo za gotovo. Svojim akcijama i učinkovitom komunikacijom uvijek moramo sve podsjećati na ogroman doprinos koji su snažni sindikati donijeli radnim ljudima.

Ako smo ujedinjeni u našim borbama, pobijedit ćemo.

B. EFFAT-ovi prioriteti

B.1 Organiziraj, bori se, pobijedi: recept za snažniji EFFAT

Snažni sindikati su od vitalnog značaja za osiguravanje veće socijalne pravde, boljih uvjeta rada i dostojanstvene plaće. Posljednjih desetljeća sindikati u Europi pretrpjeli su pad broja članova, pad statusa u javnosti i pad učinkovitosti u postizanju svojih temeljnih ciljeva.

Jačanje snage sindikata mora biti naš glavni zadatak. Da bismo uspjeli, moramo usvojiti nove strategije kojima ćemo povratiti našu snagu. Moramo kreativno razmišljati o novim oblicima organiziranja u svijetu rada koji se stalno mijenja, novim načinima podrške članstvu i rastućem broju radnika u sektoru usluga i radnicima koji rade u nesigurnim uvjetima zapošljavanja.

Snaga naše organizacije ne ovisi samo o solidnom članstvu naših sindikata članica, nego i o našoj sposobnosti da se mobilizamo, borimo i zagovaramo bolju budućnost radnika i europsko društvo koje se temelji na pravednosti i jednakim mogućnostima. Snažniji EFFAT ovisi o doprinosu i predanosti sindikata članica, ne samo kada je u pitanju politički smjer, već i o stvarnom angažmanu u pružanju solidarnosti preko državnih granica i među različitim sektorima. Za potonje će trebati bliska suradnja naših sindikata članica i poboljšana koordinacija između EFFAT-a i IUF-a u zajedničkim borbama i kampanjama, kao i u drugim važnim pitanjima.

U sljedeće dvije godine EFFAT će staviti dodatni naglasak na mlade radnike, organiziranje, kampanje, prekograničnu suradnju i sveukupnu koordinaciju u multinacionalnim kompanijama, te će stoga zadržati ove prioritete kao trajne točke dnevног reda upravljačkih tijela EFFAT-a.

U razdoblju od 2020. do 2021. EFFAT će zajedno sa svojim sindikatima članicama:

Organizirati s ciljem jačanja snage sindikata

- ✓ Razviti opću strategiju za EFFAT o organiziranju i učlanjivanju novih članova s ciljem rasta broja članova
- ✓ Identificirati moguće projekte organiziranja za predane sindikate članice, s posebnim naglaskom na sindikate članice u srednjoj, istočnoj i jugoistočnoj Europi
- ✓ Promicati nove tehnike organiziranja i razmjenjivati primjere dobre prakse organiziranja radnika, uključujući i organiziranje najugroženijih grupa i radnika u nestandardnim oblicima zapošljavanja, na primjer mlade radnike, migrante, invalide, sezonske radnike, radnike u kućanstvu i radnike preko internetskih platformi
- ✓ Privlačiti nove sindikate članice koji dijele naše vrijednosti s ciljem jačanja članstva u svim EFFAT-ovim sektorima i da bismo osigurali zastupljenost u svim europskim državama.

Graditi solidarnosti i kampanje

- ✓ Omogućiti najveći stupanj solidarnosti sindikatima članicama koji trebaju pomoći u obrani interesa svojih članova zbog bilo kojeg razloga

- ✓ Postaviti strukture koje promiču bolju organizaciju, suradnju i evaluaciju prekogranične solidarnosti da bi se pružila aktivna podrška i vidljivost sindikalnih kampanja i akcija

- ✓ Organizirati i koordinirati prekograničnu solidarnost da bi se pružila aktivna podrška i vidljivost sindikalnih kampanja i akcija

- ✓ Promicati razmjenu primjera dobre prakse u pripremi i provedbi kampanja, organiziranja i solidarnosti

- ✓ Razviti učinkovitu komunikacijsku strategiju i strategiju za kampanje preko snažne mreže koja ima snažne veze s našim sindikatima članicama

Prilaziti mladim radnicima

- ✓ Osigurati da Odbor mlađih ima odgovarajuće resurse za razvoj vlastitih kampanja u interesu mlađih radnika
- ✓ Podržati kampanju radnika u globalnim lancima brze prehrane razvivši posebne akcije koje aktivno uključuju i Odbor mlađih
- ✓ Promicati uključenost mlađih radnika i mlađih sindikalista u radu EFFAT-a i njegovih upravljačkih struktura
- ✓ Organizirati treninge i seminare u suradnji s

ETUI-om da bi se osnažili mladi aktivisti za aktivno sudjelovanje u radu sindikata

- ✓ Razviti kratkoročne programe obavljanja prakse u tajništvu EFFAT-a u bliskoj suradnji s Odborom mladih da bi se mladim sindikalistima pružila mogućnost učenja o sindikalnom radu na europskoj razini

Učiniti sindikate privlačnije ženama

- ✓ Razviti novu snažnu rodnu politiku koja obvezuje sindikate članice da provode strategije i kolektivno pregovaranje koji uključuju zahtjeve za jednakom plaćom, ravnotežom između privatnog i poslovnog života te zaštitu od seksualnog uzinemiravanja i nasilja na radnom mjestu
- ✓ Osigurati ravnopravno sudjelovanje žena u radu EFFAT-a i u njegovim tijelima koje donose odluke na svim razinama, te provoditi rodnu jednakost na svim područjima djelovanja EFFAT-a
- ✓ Nastaviti borbu za jednake mogućnosti, nediskriminaciju i jednaku plaću

Stvarati i jačati mreže za sindikate u multinacionalnim kompanijama

- ✓ Razviti nove strategije za multinacionalne kompanije kako bi se pojačala sindikalna koordinacija i suradnja, promičući solidarnost i podršku u slučaju industrijskih akcija
- ✓ Jačati ulogu EFFAT-ove radne skupine za multinacionalne kompanije i organizirati konferenciju za multinacionalne kompanije/radnička vijeća barem jednom godišnje
- ✓ Organizirati na nacionalnoj razini sastanke EFFAT-ovog tajništva i članova nacionalnih i europskih radničkih vijeća, kao i sa sindikalistima
- ✓ Procijeniti potrebu za uspostavom europskih sindikalnih saveza/mreža u određenim multinacionalnim kompanijama, u skladu s EFFAT-ovom koordinacijskom skupinom za Coca-Cola
- ✓ Revidirati i razviti „EFFAT-ov pravilnik ponašanja za industrijske akcije“ i mrežu za rano obavještavanje s ciljem pravovremenog pružanja aktivne podrške sindikatima članicama, akcijama i kampanjama
- ✓ Promicati upotrebu EFFAT-ovog portala za multinacionalne kompanije i europska radnička

vijeća, kao i radne alate stavljenе na te stranice. Stvoriti nove alate za specifične socijalne izazove kojima će se služiti članovi nacionalnih i europskih radničkih vijeća i sindikalisti

- ✓ Revidirati i provoditi EFFAT-ov program rada za europska radnička vijeća i multinacionalne kompanije uskladivši ga s EFFAT-ovim političkim programom
- ✓ Osigurati bolju koordinaciju EFFAT-ovog rada u sektorima i socijalnog dijaloga s EFFAT-ovim akcijama u multinacionalnim kompanijama i europskim radničkim vijećima

Osnaziti europska radnička vijeća

- ✓ Završiti započete pregovore i procijeniti potrebu za uspostavom novih europskih radničkih vijeća (ERV)
- ✓ Osigurati da svi ERV-i koje je dogovorio EFFAT u svom sastavu imaju barem EFFAT-ovog koordinatora te da imaju snažnu sindikalnu zastupljenost da bi se omogućila platforma za provedbu prekogranične solidarnosti i sindikalnih strategija
- ✓ Osnažiti koordinatora za multinacionalne kompanije i ERV-e s pomoću treninga o zakonskom okviru ERV-a, kao i o njihovoj ulozi u osiguravanju provedbe EFFAT-ovog političkog programa u multinacionalnim kompanijama
- ✓ Upotrebljavati ERV-e kao alate za organiziranje radnika
- ✓ Razviti nove mogućnosti osposobljavanja za EFFAT-ove koordinatora za multinacionalne kompanije i ERV-e, povjerenike i članove nacionalnih i europskih radničkih vijeća
- ✓ Osigurati veću predanost EFFAT-ovih sindikata članica koordinaciji ERV-a u skladu s „EFFAT-ovim pravilima za koordinatora za multinacionalne kompanije i ERV-e“
- ✓ Osigurati pravednu provedbu preporuka europskih sindikalnih federacija „Kako se odnositi prema Brexitu u ERV-ima i radničkim vijećima u europskim društvima“
- ✓ Nastaviti suradnju s drugim europskim sindikalnim federacijama u zagovaranju revizije postojeće ili stvaranju nove direktive o ERV-ima (Direktiva 2009/38/EC) i na usvajanju inicijativa na razini EU-a za jačanje demokracije na radnom mjestu

B.2 Jače i raširenje kolektivno pregovaranje

U cijeloj Europi napadnuta su radnička prava i uvjeti rada. Tijekom nekoliko posljednjih godina, sindikati u brojnim državama članicama suočeni su s progresivnom decentralizacijom kolektivnog pregovaranja, što je često dovelo do smanjene pokrivenosti kolektivnim ugovorima. U državama članicama koje su izložene intervenciji Trojke za rješavanje financijske krize u EU, trend pada pokrivenosti kolektivnim ugovorima još je konzistentniji. Na temelju neoliberalnih pretpostavki, mnoge vlade i poslodavci izvršili su daljnje pritiske na smanjenje rasta plaća i aktivno su radili na marginalizaciji uloge sindikata slabeći sindikalnu moć i potkopavajući socijalni dijalog i postojeće sustave ugovaranja plaća.

Radnici u svim EFFAT-ovim sektorima zaslužuju povećanje plaća kako bi se zaustavio dugoročni pad udjela u plaćama. Prioritet EFFAT-a u sljedećim godinama je jačanje kolektivnog pregovaranja na nacionalnoj i na sektorskoj razini. Jake strukture kolektivnog pregovaranja osiguravaju radnička prava, pravedne plaće, rješavanje nejednakosti i jačanje gospodarstva. Neprihvatljivo je da se profit i povećanje produktivnosti ne preraspodjeljuju radnicima koji su ih stvorili. Zdrav socijalni dijalog i učinkovito kolektivno pregovaranje, posebno na granskoj razini, osnovni su alati za ograničavanje moći dioničara i zaustavljanje kratkoročnog maksimiziranja profita koji škodi našim članovima.

EFFAT vjeruje da EU može imati presudnu ulogu pružanjem konkretne potpore za dinamičniji rast plaća kroz kolektivno pregovaranje. Zato pozdravljamo najavu novoizabrane predsjednice Europske komisije u vezi uvođenja minimalnih plaća kolektivnim pregovaranjem kao jednog od glavnih ciljeva političkog programa sljedeće Komisije. U suradnji s ETUC-om i drugim europskim sindikalnim federacijama, učinit ćemo sve kako bismo osigurali da se to obvezivanje pretvori u konkretnе akcije uz potpuno poštovanje postojećih propisa, tradicija i prakse u državama članicama.

U razdoblju od 2020. do 2021. EFFAT će sa svojim sindikatima članicama:

Podržavati kolektivno pregovaranje

- ✓ Pružati podršku sindikatima članicama koji sudjeluju u kolektivnom pregovaranju na svim razinama
- ✓ Olakšavati i poticati razmjenu primjera dobre praks u kolektivnom pregovaranju
- ✓ Promicati poboljšanje kolektivnog pregovaranja na nacionalnoj i na sektorskoj razini
- ✓ Razviti strategije usmjerene na poboljšanje pokrivenosti kolektivnim ugovorima u skladu s ciljem ETUC-a da se postigne 60% pokrivenosti u svim državama članicama EU-a do 2025.
- ✓ Preuzeti aktivnu ulogu u EU partnerstvu o industrijskim odnosima koje je pokrenuo ETUC i steći političku podršku institucija EU-a u korist kolektivnog pregovaranja.
- ✓ Nastaviti podržavati napore i kampanje namijenjene povećanju minimalnih plaća bilo kolektivnim ugovorima, bilo zakonodavstvom
- ✓ Pružati potporu svim sindikatima članicama koji se bore za priznavanje i pravo na kolektivno pregovaranje u pojedinim kompanijama te se bore protiv rastućeg fenomena „žutih“ sindikata
- ✓ Promicati suradnju s drugim europskim

sindikalnim federacijama kako bi se osiguralo da se ugovori u situacijama javne nabave dodjeljuju samo onim kompanijama koje poštuju kolektivno pregovaranje

- ✓ Dalje razvijati sektorskiju koordinaciju i suradnju oko pitanja i prioriteta kolektivnog pregovaranja
- ✓ Nastaviti suradnju na kolektivnom pregovaranju na razini kompanije koristeći europska radnička vijeća kao platformu
- ✓ Proširiti društveno označavanje poput inicijativa za fer hotele i restorane za promicanje društveno odgovornih kompanija koje poštuju kolektivne ugovore i radnička prava

Staviti naglasak na izgradnju kapaciteta

- ✓ Podržavati socijalni dijalog i razvijati inicijative za jačanje kapaciteta u jugoistočnoj, srednjoj i istočnoj Europi, posebice putem ciljanije upotrebe resursa EU
- ✓ Obuka koordinatora za multinacionalne kompanije i ERV-e o potencijalnoj upotrebi ERV-a kao platformi za razvoj jačanja kapaciteta i razmjenu primjera najbolje prakse

Jačati sektorski socijalni dijalog

- ✓ Poticati veće uključivanje socijalnih partnera na europskoj i nacionalnoj razini kako bi se

povećala politička težina sektorskog socijalnog dijaloga

- ✓ Zalagati se za bolje prihvatanje i provedbu ishoda socijalnog dijaloga na razini kompanije i na nacionalnoj razini
- ✓ Osiguravati koordinaciju između sektorskog socijalnog dijaloga i EFFAT-ovog političkog okvira
- ✓ Sudjelovati u zajedničkim projektima socijalnih partnera s europskim udrugama poslodavaca s ciljem rješavanja relevantnih izazova

Istraživati mogućnosti

- ✓ Usvojiti i promicati nova EFFAT-ova pravila za pregovaranje sporazuma s multinacionalnim kompanijama
- ✓ Pregovarati nove sporazume s multinacionalnim kompanijama kada je to potrebno za jačanje radničkih i sindikalnih prava
- ✓ Dijeliti znanje i primjere dobre prakse u pregovaranju sporazuma s multinacionalnim kompanijama
- ✓ Aktivno sudjelovati u ETUC-ovoj raspravi o budućoj ulozi sporazuma s multinacionalnim kompanijama

Boriti se protiv kratkoročnih financijskih interesa

- ✓ Procijeniti i baviti se financijalizacijom naših sektora i stalnom potragom za kratkoročnim profitima u našim sektorima
- ✓ Tražiti ERV-e javnih multinacionalnih kompanija da potpišu zajedničku deklaraciju protiv kratkoročnog maksimiziranja profita i protiv kompenzacijskih struktura koje povezuju plaće izvršnih direktora s interesima dioničara

Osigurati bolje zdravlje i zaštitu na radu

- ✓ Ojačati zdravlje i sigurnost na radu u svim sektorima, na temelju primjera dobre prakse i inicijativa
- ✓ Provesti EFFAT-ove preporuke o „Borbi protiv seksualnog uznevredavanja i nasilja na radnom mjestu u sektorima poljoprivrede, prehrane, turizma i rada u kućanstvu“, na primjer raspravljujući o njima na sastancima sektorskog socijalnog dijaloga
- ✓ Promicati primjenu i ratifikaciju nove Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 190 o eliminaciji nasilja i uznevredavanja u svijetu rada
- ✓ Promicati primjenu i ratifikaciju nove Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 184 o sigurnosti i zaštiti zdravlja u poljoprivredi s ciljem poboljšanja uvjeta rada i borbe protiv iskorištavanja radnika

B.3 Naša predanost pravednijoj Europi za radnike i za održivi prehrambeni lanac nabave

EFFAT se mora boriti za pravednu Europu temeljenu na temeljnim vrijednostima demokracije, solidarnosti, jednakosti, pravedne tranzicije i održive europske politike za poljoprivredu, prehranu i turizam. To su uvjeti za stvaranje pravednije Europe koja štiti i poboljšava radnička prava, osigurava visoke socijalne standarde i stvara bolja i dostojanstvena radna mjesta.

Europski radnici suočeni su s novim izazovima vezanima za nove tehnologije i klimatske promjene. EFFAT smatra da bi se UN-ovi ciljevi održivog razvoja, koji se, između ostalog, bave dostojanstvenim radom, siromaštvom, kvalitetnim obrazovanjem, rodnom jednakosti i klimatskim promjenama, trebali uzeti kao sindikalni alat u borbi za pravedniju Europu i pravednu tranziciju prema novom svijetu rada koji se temelji na zelenom i digitalnom gospodarstvu.

EFFAT mora ojačati svoj glas u odnosu na poslodavce i europske institucije. Snažna zastupljenost i zagovaranje radnika na europskoj razini ovisi o snažnim sindikatima u cijeloj Europi, ali i o dobro koordiniranoj suradnji i solidarnosti preko državnih granica i između sektora. Tijekom sljedeće dvije godine, EFFAT će intenzivno raditi i surađivati s ETUC-om, europskim sindikalnim federacijama i svojim sindikatima članicama kako bi osigurao pravednu provedbu svih novo usvojenih zakonodavnih akata EU-a te će nastaviti zahtijevati konkretnе i obvezujuće mјere za daljnju provedbu Europskog stupa socijalnih prava.

U razdoblju od 2020. do 2021. EFFAT će sa svojim sindikatima članicama:

Boriti se za pravedniju Europu za radnike

- ✓ Povećavati politički doseg EFFAT-a razvijanjem dobrih odnosa i kontakata s članovima Europskog parlamenta, ključnim dionicima u Europskoj komisiji i Vijeću, komunikacijom i sastancima
- ✓ Govoriti snažnim glasom s ciljem utjecanja na donošenje odluka u EU putem solidnog sektorskog zagovaranja na svim razinama
- ✓ Upotrebljavati ad-hoc radne skupine za izradu zajedničkih EFFAT-ovih strategija o raznim zajedničkim europskim pitanjima i prioritetima
- ✓ Promicati provedbu Preporuke Vijeća o europskom okviru za kvalitetno i učinkovito naukovanje 2018/C153/01

Graditi snažna savezništva koja su u interesu radnika

- ✓ Blisko surađivati s ETUC-om i drugim europskim sindikalnim federacijama u vezi raznih međusektorskih pitanja
- ✓ Osigurati snažnu prisutnost u radu ETUC-a i njegovim upravljačkim tijelima
- ✓ Jačati naše odnose sa sestrinskim organizacijama, nevladinim organizacijama i organizacijama civilnog društva kako bi se osnažio naš zahtjev za pravednjim sustavom oporezivanja u Europi i širom svijeta

Promicati pravedan prijelaz na zeleno i digitalno gospodarstvo

- ✓ Učiniti prijelaz prema zelenom gospodarstvu političkim prioritetom i preuzeti aktivnu ulogu, zajedno s IUF-om i drugim saveznicima, u razvoju sektorskih politika koje odgovaraju na potrebe radnika
- ✓ Promicati snažniju i održivu ekološku prehrambenu industriju koja je dobra za radnike
- ✓ Povećavati svijest o posljedicama klimatskih promjena u našim sektorima putem kampanja, političkih pozicija i smjernica
- ✓ Zadržati aktivnu ulogu u ETUC-ovom projektu „Uključivanje sindikata u prilagodbu klimatskim promjenama“ i istražiti nove mogućnosti za projekte EU-a
- ✓ Uključiti utjecaj novih tehnologija kao stalnu stavku našeg političkog programa, s posebnim naglaskom na uvjete zapošljavanja, obuku i nove radne obrasce
- ✓ Dovršiti EFFAT-ov projekt o digitalizaciji u prehrambenom sektoru
- ✓ Prepoznati primjere dobre prakse za predviđanje i učinkovito upravljanje promjenama i restrukturiranjem na razini kompanija, posebno mјere namijenjene povećanju razine vještina i povećanju zapošljivosti
- ✓ Vršiti pritisak na kompanije, uključujući i preko ERV-a, kako bi se osiguralo da uključuju sindikate u provedbu UN-ovih ciljeva održivog

razvoja

- ✓ Nastaviti sudjelovati u projektu „GIG ekonomija i postupci informiranja, savjetovanja radnika i suodlučivanja te kolektivnog pregovaranja“
- ✓ Ponovno pokrenuti Europski odbor za vezu u turizmu s ciljem jačanja međusektorskog rada i razmjene primjera dobre prakse kako se nositi s utjecajem digitalizacije i novih tehnologija na turizam

Boriti se protiv nesigurnih oblika zapošljavanja

- ✓ Boriti se protiv nesigurnih oblika zapošljavanja putem projekata i provedbe EFFAT-ove povelje protiv nesigurnih oblika zapošljavanja
- ✓ Revidirati EFFAT-ovu povelju protiv nesigurnih oblika zapošljavanja s ciljem osiguranja zaštite od nestandardnih oblika zapošljavanja
- ✓ Jačati naš angažman za radnike u kućanstvu koji su među najugroženijim skupinama radnika. S tim ciljem, EFFAT će promicati osnivanje Europskog odbora za vezu za radnike u kućanstvu
- ✓ Zalagati se za usvajanje temeljnih prava i zajamčenog pristupa socijalnoj zaštiti za sve radnike
- ✓ Promicati nacionalne inicijative za dostoјanstveno povlačenje starijih radnika s tržišta rada, na temelju učinkovitih politika upravljanja starijom dobi i prirodnom posla

Promicati pravedne i održive lance vrijednosti

- ✓ Slijediti cijelovit i održiv politički pristup u cijelom opskrbnom prehrambenom lancu i zagovarati zajedničku prehrambenu politiku za Europsku uniju
- ✓ Boriti se protiv dječjeg rada u svim našim sektorima i za pravednu i održivu međunarodnu trgovinu u poljoprivredno-prehrambenom lancu opskrbe
- ✓ Ojačati saveze sa sindikatima koji predstavljaju radnike u maloprodajnom sektoru s ciljem dalnjeg osiguranja održivog poljoprivredno-prehrambenog lanca vrijednosti
- ✓ Pratiti zakonodavni prijedlog Europskog fonda za globalizaciju
- ✓ Osigurati radnička prava u lancu dobavljača, s posebnim težištem na prepoznavanje kršenja

prava u tim lancima i stvarati pritisak za zakonodavnu inicijativu EU-a o podugovaranju

- ✓ Boriti se za održivu reformu Zajedničke poljoprivredne politike koja poštuje prava radnika i održivost te stvara više boljih radnih mesta
- ✓ Pomno paziti na razvoj zakona o obaveznoj dubinskoj analizi ljudskih prava na razini EU-a
- ✓ Povećati znanje o EU direktivi o otkrivanju nefinansijskih informacija, koja može biti koristan sindikalni alat kojim bi se osiguralo da multinacionalne kompanije poštuju ludska prava i druge socijalne standarde
- ✓ Pratiti provedbu direktive o nepoštenoj trgovačkoj praksi jer je to važno za cijeli poljoprivredno-prehrambeni lanac opskrbe

Boriti se protiv socijalnog dampinga

- ✓ Procijeniti nove ovlasti budućeg Europskog tijela za rad (ELA) i za EFFAT tražiti mjesto u Grupi dionika
- ✓ Podržavati sindikate članice u njihovoj borbi protiv iskorištavanja radnika i organiziranih bandi koje djeluju u EFFAT-ovim sektorima putem kampanja i lokalnih inicijativa
- ✓ Uzeti aktivnu ulogu u prenošenju revidirane direktive o upućenim radnicima i sudjelovati u radu Stručnog odbora o upućenim radnicima kojeg je osnovala Komisija
- ✓ Nastaviti imati aktivnu ulogu u europskoj platformi za borbu protiv neprijavljenog rada
- ✓ Pratiti posljedice Brexita u Velikoj Britaniji i u EU za radnike zaposlene u EFFAT-ovim sektorima

Promicati ravnotežu poslovnog i privatnog života

- ✓ Imati aktivnu ulogu u raspravi o tome kako postići opće smanjenje radnog vremena bez smanjenja plaća
- ✓ Promicati primjere uspješne prakse skraćenog radnog vremena koji su postignuti na nacionalnoj razini kroz kolektivno pregovaranje
- ✓ Promicati snažan prijenos i brzu provedbu direktive o ravnoteži privatnog i poslovnog života

Slaviti i razvijati različitost

- ✓ Izrađivati i promicati materijale koji se suočavaju s populizmom, antieuropskim

- osjećajima i ksenofobijskom radnom mjestu
- ✓ Promicati uključenost socijalnih partnera u integraciju migranata i izbjeglica na tržište rada i nastaviti razmjenu primjera dobre prakse na nacionalnoj i sektorskoj razini kao i na razini kompanije
  - ✓ Usko surađivati s IUF-om u borbi za osiguravanje postupanja s poštovanjem i dostojanstvom prema svim članovima LGBTQI zajednice u društvu i na radnom mjestu educirajući članove o važnosti ravnopravnosti LGBTQI osoba i stvaranjem prilika za susrete na kojima bi se razgovaralo kako ih organizirati

C. Sektorski prioriteti

C.1 Prioriteti poljoprivrednog sektora

✓ **Za socijalnu europsku Zajedničku poljoprivrednu politiku**

Mi se zalažemo za socijalnu europsku zajedničku poljoprivrednu politiku koja pomaže radnicima i sprječava socijalno odbacivanje snažnim instrumentima. Želimo da se radnici pripreme na promjene i da se potaknu na njih. Također želimo učiniti rad sigurnijim s pomoću zajedničke poljoprivredne politike.

✓ **Za okoliš ugodan za život u ruralnim područjima**

U borbi protiv depopulacije i uništavanja radnih mesta u ruralnim područjima, promičemo solidarnost i suradnju lokalnih zajednica, prilagođeni razvoj i ravnopravno sudjelovanje područja u nepovoljnem položaju u razvoju društva u cjelini. U ovome sindikati mogu biti važan partner.

✓ **Budućnost rada mora pomoći ljudima**

Digitalizacija, globalizacija i demografija bitno će promijeniti svijet rada u našem sektoru. Digitalizacija već sada postavlja velike izazove za radnike u sektoru. Pomno ćemo pratiti promjene i njihov utjecaj na rad i radnike.

✓ **Priznavanje radnika nadničara u poljoprivredi**

Radnici koji rade u poljoprivredi za dnevnu nadnicu moraju napokon dobiti odgovarajuće društveno priznanje. Bez radnika u poljoprivredi, šumarstvu, vrtlarstvu i akvakulturi, opskrba naših društava hranom bila bi loša. Te usluge koje svakodnevno pružaju ti radnici moraju dobiti adekvatno priznanje u društvu.

✓ **Osiguravanje i stvaranje održivih radnih mesta**

EFFAT je predan ostvarivanju održivih radnih mesta u našem sektoru. Smanjenje uzgoja određenih poljoprivrednih kultura ne smije biti na štetu pojedinih regija. Održivost mora postati glavni prioritet za sva ekonomска ulaganja. Moraju se promicati održivi i ekološki prihvativi proizvodni procesi, a društveno štetni procesi moraju se mijenjati ili zaustaviti. Sektor treba odgovarajući i ciljanu podršku politika. Kad se razvijaju novi koncepti, interesi radnika moraju se uzimati u obzir od samog početka.

✓ **Za pravedni rad u poljoprivredi**

Eksplotacija, socijalni damping i nelegalno zapošljavanje više se ne smiju povezivati s radnicima nadničarima u našem sektoru. EFFAT zagovara pravedno zapošljavanje u sektoru poljoprivrede. Moramo se oštro boriti protiv rada na crno, a nezakonite prakse moraju se iskorijeniti okvirnim europskim zakonodavstvom. Radnici moraju biti adekvatno informirani o svojim pravima i obvezama na mjestima gdje rade. Minimalni socijalni standardi utvrđeni zakonima ili kolektivnim ugovorima moraju biti temelj za odgovarajuće prakse u borbi protiv nezakonitosti i trgovine ljudima.

✓ **Za bolju zaštitu zdravlja i sigurnost na radnom mjestu**

Rad u našim sektorima i dalje je među najopasnijima na svijetu i u Europi. Zato se EFFAT zalaže za snažnu zaštitu zdravlja i sigurnost na radnom mjestu. Naš rad stavlja naglasak na zaštitu od vrućine i sunca, zaštitu leđa, mišića, tetiva i zglobova te na poboljšanu zaštitu kože. Izlaganje opasnim tvarima mora se smanjiti, a opasne tvari moraju se zabraniti. Strojevi i oprema moraju biti orientirani prema ljudima, a ne ljudi prema strojevima. Nove biološke opasnosti moraju se identificirati u ranoj fazi i radnici se moraju osposobiti u vezi istih.

✓ **Boriti se protiv klimatskih promjena**

✓ **Poljoprivrednici i sindikati bore se jedni uz druge**

Mnogi vlasnici malih imanja ujedno su i zaposleni u svom glavnom ili sporednom zanimanju. Oni pružaju važne usluge za okoliš i ruralna područja. Zato se radnici i njihovi sindikati bore zajedno s malim poljoprivrednicima i njihovim udrušugama za društveni suživot u ruralnim područjima. EFFAT je ponosan na svoj odbor malih poljoprivrednika i intenzivirat će tu suradnju.

✓ **Poboljšanje socijalne zaštite**

Radnici u našim sektorima moraju imati koristi od općih poboljšanja socijalne zaštite, bez obzira na njihovu nacionalnost ili obrazovanje. Svatko tko radi u Europi mora imati isti pristup sustavima socijalne zaštite kao i svi drugi lokalni radnici. Birokratske prepreke moraju se smanjiti,

jer samo služe smanjenju zaštite određenih radnika. Svi radnici trebali bi svojim radom doprinijeti sustavima socijalne zaštite i na taj način razvijati prava.

✓ **Za pravednu i socijalnu međunarodnu trgovinu**

Europa mora voditi održivu i društveno odgovornu trgovinsku politiku da bi i dalje igrala snažnu ulogu u međunarodnoj konkurenciji u budućnosti. Uništavanje socijalnih dostignuća i uskraćivanje radnicima socijalnih usluga u

međunarodnim trgovinskim sporazumima smanjuju ulogu Europe u svijetu budućnosti.

✓ **Međunarodna solidarnost pomaže radnicima u Europi i širom svijeta**

Zalažemo se zajedno s IUF-om za socijalna prava radnika u našim sektorima u cijelom svijetu i u Europi. Europa ima veliku odgovornost za socijalna prava radnika širom svijeta. Suočavamo se s ovom odgovornošću prakticirajući međunarodnu solidarnost.

C.2 Prioriteti sektora prehrane-pića-duhana

Sektor prehrane-pića-duhana (PPD) dio je EFFAT-a i kao takav dio je EFFAT-ovog zajedničkog akcijskog plana kojeg će odobriti EFFAT-ov kongres 6. i 7. studenog 2019. u Zagrebu.

PPD sektor doprinosit će zajedničkim ciljevima EFFAT-a i razvoju novih političkih ciljeva i rješenja koja služe zajedničkom cilju EFFAT-ovih članova.

Ciljevi PPD sektora povezani su s UN-ovim Globalnim ciljevima održivog razvoja:

- ✓ 1 Iskorjenjivanje siromaštva
- ✓ 2 Iskorjenjivanje gladi
- ✓ 5 Rodna jednakost
- ✓ 8 Dostojanstven rad i gospodarski rast
- ✓ 10 Smanjivanje nejednakosti
- ✓ 12 Odgovorna potrošnja i proizvodnja
- ✓ 13 Klimatske akcije
- ✓ 17 Partnerstvo za ostvarivanje ciljeva

U razdoblju od 2020. do 2021. EFFAT će sa svojim sindikatima članicama u sektoru prehrane, pića i duhana:

1. Zajednički stvarati bolju Europu

Naše glavno težište je sprječavanje socijalnog dampinga na nacionalnoj i prekograničnoj razini i smanjivanje siromaštva te postizanje inkluzivnog rasta i socijalne pravednosti.

EFFAT i naši sindikati članice nadzirat će i utjecati na nadolazeće politike i zakonske okvire u poljima:

- ✓ Socijalne kohezije (Europski fond za globalizaciju)
- ✓ Ljudskih i radničkih prava u lancima nabave (dubinska analiza u lancima nabave)
- ✓ Prava radnika na dostojanstveno povlačenje s tržista rada prije nego što se razbole ili istroše

2. Graditi bolju budućnost rada

Naše glavno težište je imati inicijative koje promiču višu zaposlenost i bolje poslove te bolje mogućnosti zapošljavanja mlađih, jačanje učinkovitog socijalnog dijaloga i zdravih industrijskih odnosa.

EFFAT i naši sindikati članice angažirat će se u socijalnom dijalogu i izgradnji kapaciteta socijalnih partnera na nacionalnoj i europskoj razini:

2.1. Socijalni dijalog u sektoru prehrane i pića (s FoodDrinkEurope)

- ✓ Zajednički projekt o digitalizaciji: definiranje sljedećih koraka

- ✓ Poziv za prijedloge za 2020.?

2.2. Socijalni dijalog u sektoru industrije šećera (CEFS)

- ✓ Novi projekt o „Transformaciji europske industrije šećera – nova i bolja radna mjesta u konkurentnoj, inovativnoj i održivoj industriji“

3. Poboljšavati radnička prava i uvjete rada

Glavni naglasak stavljamo na povećanje mogućnosti održivog zapošljavanja i dostojanstvenog rada u našim sektorima, na promicanje sigurnog rada i radnih mjesta u lancima nabave.

EFFAT i naši sindikati članice nastavit će se angažirati u radu sljedećih odbora:

- ✓ Upravljački odbor za kakao
- ✓ Koordinacijski odbor za obradu ribe
- ✓ Koordinacijski odbor za mesnu industriju

4. Graditi snagu sindikata i međunarodne solidarnosti

Glavni naglasak stavljamo na jačanje kapaciteta naših organizacija, osnažujući njihovu bazu znanja s ciljem njihovog osnaživanja da mogu učinkovito odgovoriti na potrebe svojih članova; na jačanje radničkih prava, uključujući slobodu udruživanja i kolektivnog pregovaranja

EFFAT i naši sindikati članice međusobno će se podržavati, graditiće mreže, utjecatiće na politike, promicatiće slobodu udruživanja, kolektivno pregovaranje i socijalnu pravdu na različitim razinama:

- ✓ Organiziranje konferencije za sektor mesne industrije u 2020.
- ✓ Rad s IUF-om

Što se tiče međunarodne trgovine, PPD sektor se zalaže za novu generaciju pravednih i održivih trgovinskih sporazuma i pratitiće tekuće pregovore između EU-a i trećih zemalja tako što će tražiti da novi sporazumi utiru put pravednom i održivom natjecanju, zaštiti radničkih prava, zaštiti klime i pravednoj distribuciji dobiti nastaloj pravednom trgovinom.

5. Promicati održive politiku za poljoprivrednu, prehranu i turizam

Glavni naglasak stavljamo na povećanje mogućnosti održivog zapošljavanja i dostojanstvenog i kvalitetnog zaposlenja u našim sektorima, te na podršku proizvodnji mesa, hrane i pića koja je osviještena o klimatskim promjenama.

EFFAT i naši sindikati članice izgraditiće strateško partnerstvo između naših sektora, zajedno s drugim europskim sindikalnim federacijama i NVO-ima koji slično razmišljaju, kako bismo radili na promjenama vezanim za utjecaj na okoliš i utjecaju istih na svijet rada.

- ✓ Projekt za bioekonomiju: definiranje sljedećih koraka
  - ✓ Poziv na prijedloge za 2020.?
- Pravedna tranzicija na industrije koje podržavaju održivost okoliša, dostojanstvena radna mjesta i socijalnu pravdednost?
- ✓ Zajednički projekt sa sektorom turizma o seksualnom uznemiravanju na radnom mjestu.

C.3 Prioriteti u sektoru turizma

Tijekom razdoblja 2020. - 2021, EFFAT će zajedno sa svojim sindikatima članicama:

Digitalizacija / nove tehnologije

- ✓ Nastaviti nadzirati utjecaj automatizacije i robotizacije na radnike i zapošljavanje u sektoru ugostiteljstva i turizma
- ✓ Prikupljati i dijeliti informacije o inicijativama i mjerama koje su poduzeli sindikati članice, socijalni partneri, kompanije, itd. da bi se osigurala glatka i socijalno odgovorna tranzicija na radnim mjestima

Kolaborativna ekonomija / rad preko platformi

- ✓ Nastaviti nadzirati razvoj rada preko internetskih platformi u sektoru ugostiteljstva i turizma, posvećujući posebnu pažnju novim poslovnim modelima, na primjer platformi za dijeljenje obroka, postavljanje zajedničkih kuhinja platformi za dostavu hrane, platforme za angažiranje radnika, i slično
- ✓ Prikupljati i dijeliti informacije o mjerama za reguliranje kolaborativne ekonomije i inicijativama sindikata članica da organiziraju radnike zaposlene preko platformi
- ✓ Koordinirati organiziranje vozača u dostavi obroka na europskoj razini, u suradnji s drugim zainteresiranim europskim sindikalnim federacijama i ETUC-om

Socijalno označavanje – fer hoteli i restorani

- ✓ Promicati web stranicu „Just Tourism“ (Pravedan turizam)
- ✓ Poticati sindikate članice u drugim državama na poduzimanje sličnih inicijativa
- ✓ Organizirati, u suradnji s IUF-om, nastavak seminara „Fer hoteli i restorani“, 2020. u Bruxellesu, da se napravi pregled učinjenog
- ✓ Prikupljati i dijeliti informacije o sličnim inicijativama u drugim sektorima
- ✓ Nastaviti rasprave unutar ETUC-ovog odbora za standardizaciju o društveno odgovornom označavanju

Održiva i odgovorna nabava

- ✓ Dijeliti i promicati ažurirani vodič o nabavi

najbolje vrijednosti „Odabir najbolje vrijednosti u ugovornom ugostiteljstvu – vodič za privatne i javne organizacije“, koji je nastao u suradnji sa socijalnim partnerom FoodServiceEurope, a u skladu je s novim zakonodavstvom o javnoj nabavi, stavljujući naglasak na važnost kvalitete usluge, održivosti i društvenih kriterija da bi se ponuda usluga uzela u obzir za razmatranje i dodjelu ugovora

- ✓ Prikupljati i dijeliti primjere dobre prakse u državama članicama kako bi se promicala društveno odgovorna javna nabava, kao što je nizozemski Pravilnik o odgovornom ponašanju na tržištu

Zdravlje i sigurnost a radnom mjestu

- ✓ Dijeliti i promicati upotrebu alata za „Online interaktivnu procjenu rizika“ (OIRA) u europskom sektoru hotelijerstva i restorana, koji je nastao kao rezultat zajedničkog rada sa socijalnim partnerom HOTREC, te poticati sindikate članice da se uključe s nacionalnim udrugama poslodavaca u stvaranje nacionalnih OIRA alata.

Seksualno zlostavljanje i nasilje na radnom mjestu

- ✓ Nastaviti podržavati Globalnu kampanju za radnike u kućanstvu
- ✓ Provoditi preporuke razrađene u kontekstu EFFAT-ovog projekta „Borbe protiv seksualnog uznemiravanja i nasilja na radnom mjestu u sektorima poljoprivrede, prehrane, turizma i radnika u kućanstvu“ koje je usvojio EFFAT-ov kongres 2019.
- ✓ Pokrenuti to pitanje u sektorskom socijalnom dijalogu HORECA sektora i sektora ugovornog ugostiteljstva, s ciljem kreiranja zajedničkih akcija sa socijalnim partnerima

Dostojanstven rad i pravedna plaća

- ✓ Nastaviti suradnju u Europskoj platformi za borbu protiv neprijavljenog rada i uključiti se u pripremu sektorskog seminara koji će se fokusirati na rješavanje pitanja neprijavljenog rada u HORECA sektorima koji je planiran za prvi kvartal 2020.
- ✓ Zalagati se za poboljšanje uvjeta rada u

lancima brze hrane, nastavljajući podržavati Globalnu kampanju u lancima brze hrane i vodeći dijalog s vodećim kompanijama u tom sektoru

Kvalifikacije i obuka

- ✓ Nastaviti boriti se za visokokvalitetno stručno obrazovanje i ospozobljavanje u sektoru ugostiteljstva, na primjer vršeći pritisak na Komisiju da osigura da kompanije koje se prijavljuju u program Europskog saveza za naukovanje (EAfA) i obvezuju na pružanje naukovanja ujedno i ispunjavaju načela utvrđena u „Preporuci Vijeća o europskom okviru za kvalitetno i učinkovito naukovanje“ od 15. ožujka 2018., na primjer u

McDonald'su

Međusektorska suradnja

- ✓ Nastavak suradnje sa sindikatima i njihovim europskim i globalnim sindikalnim federacijama u drugim podsektorima turizma, uglavnom u polju gospodarstva preko internetskih platformi i društveno odgovornog označavanja
- ✓ Nastavak suradnje na Europskom manifestu za turizam s ciljem rasta i radnih mesta u okviru Turističke politike Europske unije

